

ULOGA CITOKINA U PATOGENEZI ENDOGENIH UVEITISA

Marija Stanković¹, Danijela Vučević¹, Dragana Kovačević Pavićević², Miloš Marković³

¹Institut za patološku fiziologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

²Klinika za očne bolesti „Prof. dr Đorđe Nešić“, Klinički centar Srbije; Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

³Institut za mikrobiologiju i imunologiju, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

SAŽETAK

Uveitisi su grupa zapaljenskih bolesti očiju, koje primarno zahvataju uvealni trakt. Patogeneza endogenih uveitisa nije u potpunosti poznata, ali se danas zna da važnu ulogu imaju imunski mehanizmi. Citokini su solubilni proteini koji funkcionišu kao medijatori imunskih reakcija i poznavanje njihove uloge u nastanku endogenih uveitisa moglo bi da doprinese rasvetljavanju etiopatogeneze ove bolesti. U ovom preglednom članku analizirana je uloga najvažnijih citokina na osnovu rezultata istraživanja dobijenih na eksperimentalnim animalnim modelima ili ispitivanjem uzoraka dobijenih od pacijenata obolelih od endogenih uveitisa. Dosadašnje studije su jasno pokazale da proinflamatornu ulogu u nastanku endogenih uveitisa imaju interleukin-1, interleukin-2, interleukin-6 i faktor nekroze tumora-alfa, dok se protektivna, antiinflamatorna uloga pripisuje interleukinu-10 i faktoru transformacije rasta-beta. Usled ograničenih, a često i kontradiktornih rezultata, uloga interleukina-4, interleukina-5, interleukina-12, interleukina-17, interleukina-23, interferona-gama i drugih citokina u patogenezi endogenih uveitisa nije nedvosmisleno razjašnjenja. Dalja istraživanja su neophodna kako bi se precizno definisala uloga ovih citokina u nastanku i razvoju endogenih uveitisa, čime bi se otvorile nove mogućnosti za lečenje ove bolesti i prevenciju njenih komplikacija koje mogu uzrokovati gubitak vida.

Ključne reči: bolesti oka; uveitis; citokini.